

**HAUSJÄRVEN KUNTA
PERUSTURVALAUTAKUNTA**

SOSIAALIPALVELUJEN ASIAKASMAKSUT 1.1.2019 ALKAEN

Perusturvalautakunta 18.12.2018 91 §

Liite nro 36

SISÄLLYSLUETTELO

1. SOSIAALIPALVELUJEN ASIAKASMAKSUT	3
2. KOTIHOITO JA TUKIPALVELUT	3
2.1. Säännöllisen kotipalvelun maksut	3
2.2. Tilapäisen kotipalvelun maksut (ikäihmiset).....	4
2.3. Säännöllisen lapsiperheiden kotipalvelun maksut	4
2.4. Tilapäisen lapsiperheiden kotipalvelun maksut	4
2.5. Tukipalvelumaksut	5
2.6. Omaishoidon maksut	5
3. VANHUSTEN ASUMISPALVELUT	6
3.1. Pitkäaikainen tehostettu palveluasuminen	6
3.2. Lyhytaikainen tehostettu asumispalvelu	9
3.3. Perhehoito	9
4. VAMMAISTEN JA MUIDEN ERITYISRYHMIEN ASIAKASMAKSUT	10
4.1. Kehitysvammaisten asiakasmaksut	10
4.2. Paavolantien asuinryhmä	11
4.3. Jelppilän hoitokoti I ja II	12
4.4. Päivätoiminta.....	12
4.5. Vaikeavammaisten palveluasuminen.....	12
4.6. Sosiaalihuoltolain mukaiset asumispalvelut.....	13
5. LASTENSUOJELUN MAKSUT	14
5.1. Vanhemmilta perittävät asiakasmaksut	14
5.2. Lapsen tuloista, korvauksista ja saamisista perittävä korvaus.....	15
5.3 Lapsen tulot	16
6. MUUT MAKSUT	16
6.1. Vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain mukaisen kuljetus- lun omavastuuosuus.....	16
6.2. Ensi- ja turvakotimaksu.....	16
7. MAKSUN ALENTAMINEN TAI PERIMÄTTÄ JÄTTÄMINEN SEKÄ VIIVÄSTYSKORKO ...	16

1. SOSIAALIPALVELUJEN ASIAKASMAKSUT

Sosiaali- ja terveyspalvelujen maksuja määrittelevät laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (1992/734) ja asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (1992/912).

Asiakasmaksulain 1 §:n mukaan kunnallisista sosiaali- ja terveyspalveluista voidaan periä maksu palvelun käyttäjältä, jollei lailla toisin säädetä. Maksu voidaan periä henkilön maksukyvyyn mukaan.

Maksukyvyyn mukaan määräytyvät maksut määrätään toistaiseksi voimassaolevaksi. Maksu on tarkistettava silloin, kun palvelun käyttäjän tai perheen maksukyky on olennaisesti muuttunut, kun perheen olosuhteet ovat muuttuneet maksun määräämisen jälkeen, maksu osoittautuu virheelliseksi tai asiakkaan palvelu- ja hoitosuunnitelmaa muutetaan (asiakasmaksuA 912/1992, 31§). Asiakasmaksu tulee tarkistaa aina, kun asiakas saa esimerkiksi hoitotuen/hoitotuen korotuksen, tai saa yllättäen esimerkiksi vuokratuloa/asumistuen. Asiakasmaksuasetuksen (912/1992) 31 §:n mukaan maksu voidaan oikaista takautuvasti enintään vuoden ajalta.

Kun kunta järjestää palvelut ostamalla ne yksityiseltä palveluntuottajalta, asiakkaalta peritään samat maksut ja korvaukset kuin kunnan itse tuottamista vastaavista palveluista. (Suomen Kuntaliiton yleiskirje 21.3.2000 nro 14/80/2000)

Kunnan sosiaalipalvelujen asiakasmaksut ovat arvonlisäverolain (1501/1993) 37 §:n mukaan verottomia.

2. KOTIHOITO JA TUKIPALVELUT

2.1. Säännöllisen kotipalvelun maksut

Kotihoitoon kuuluvan kotipalvelun järjestäminen perustuu sosiaalihuoltolain (1301/2014) 19 §:ään ja sosiaalihuoltoasetuksen (1983/607) 9 §:ään. Kotisairaanhoidon järjestäminen perustuu kansanterveyslain (1972/66) mukaisesti kunnan tehtäviin.

Kotona annettavasta palvelusta peritään käyntikertojen ja asiakkaiden maksukyvyyn mukaan kuukausimaksuna seuraavan taulukon perusteella määräytyvä prosenttiosuus tuloista. Asiakkaalta perittävä maksu ei saa ylittää tuotantokustannuksia.

Perheen- jäsenten määrä	Tulo- rajat €	1-4 h/kk %	4,1-8 h/kk %	8,1-14 h/kk %	14,1-20 h/kk %	20,1-25 h/kk %	25,1-30 h/kk %	yli 30 h/kk %
1	576	14	19	23	27	30	33	35
2	1063	12	16	17	18	19	21	22
3	1667	9	12	14	15	16	17	18
4	2062	7	10	11	12	13	14	15
5	2496	6	8	9	10	11	12	13
6	2866	5	6	7	8	9	10	11

Jos perheenjäsenten määrä on enemmän kuin kuusi, tulorajaa korotetaan 350 eurolla ja maksuprosenttia alennetaan 1 prosenttiyksiköllä kustakin seuraavasta henkilöstä.

Kun asiakas on säännöllisen kotihoidon asiakas, hän saa säännöllisesti kotihoitoa enemmän kuin kolme käyntiä kuukaudessa ja käyntien kesto on kuukaudessa yhteensä yli tunnin.

Säännöllisen kotihoidon enimmäistuntihinta

Kotihoidosta perittävä maksu ei saa ylittää palvelun tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia. Säännöllisen kotihoidon enimmäistuntihinta vuonna 2019 on 55 €/h.

Kotihoidon asiakasmaksuja määrättäessä huomioon otettavat tulot:

- Tuloina otetaan huomioon bruttotulot
- Palvelun käyttäjän sekä avio-/avopuolison veronalaiset ansio- ja pääomatulot sekä verosta vapaat tulot (asetus 27 §)
- Metsätulo (asetus 28 §)
- Tulot, joita ei oteta huomioon (asetus 29 §) ja lisäksi tarkennuksena; omaishoidon tuen palkkio, jota ei oteta huomioon

2.2. Tilapäisen kotipalvelun maksut (ikäihmiset)

Tilapäisen kotihoidon maksuista ei ole asiakasmaksulainsäädännössä yksityiskohtaista ohjeistusta eikä määräyksiä. Tilapäinen maksu peritään, jos käyntejä on 1–3 käyntiä kuukaudessa ja niiden kesto on yhteensä enintään yhden tunnin. Kunnan tulee kuitenkin ottaa maksuja määritellään huomioon lainsäädännössä olevat maksuja koskevat yleissäännökset. Satunnaisesta kotisairaanhoidosta voidaan perä asetuksen mukainen maksu. Kotisairaanhoidon käyntimaksun vahvistaa Riihimäen seudun terveyskeskuksen ky.

Maksuperuste	Maksu €
Käynti	12,00

2.3. Säännöllisen lapsiperheiden kotipalvelun maksut

Mikäli kotipalvelun tarve jatkuu yli kolmen (3) kuukauden ajan ja käynnit ovat säännöllisiä (4 kertaa tai enemmän kuukaudessa), pitkäaikaisen kotipalvelun maksujen määrittämisessä käytetään asiakasmaksulain mukaista palvelun määrän ja käyttäjän maksukyvyyn sekä perheen koon mukaan määräytyvää kuukausimaksua.

Asiakasmaksua ei peritä, jos perhe on säännöllisen toimeentulotuen asiakkuudessa.

2.4. Tilapäisen lapsiperheiden kotipalvelun maksut

Lapsiperheiden kotipalvelusta peritään maksua ensimmäiseltä kolmelta kuukaudelta tilapäisten maksujen mukaan ja senkin jälkeen, jos palvelu ei ole säännöllistä.

Maksuperuste	Maksu €
Käynti 1 h	7,00

Asiakasmaksua ei peritä, jos perhe on toimeentulotuen asiakkuudessa.

2.5. Tukipalvelumaksut

Tukipalvelujen järjestäminen perustuu sosiaalihuoltolain (1301/2014) 17 §:ään ja sosiaalihuoltoasetuksen (1983/607) 9 §:ään, jonka mukaan kotipalveluina järjestetään myös tukipalveluja, kuten ateria-, vaatehuolto-, kylvytys-, kuljetus-, saattaja- sekä sosiaalista kanssakäymistä edistäviä palveluita.

Tukipalveluiden maksuista ei ole asiakasmaksulainsäädännössä yksityiskohtaista ohjeistusta eikä määräyksiä. Kunnan tulee kuitenkin ottaa maksuja määrittellessään huomioon lainsäädännössä olevat maksuja koskevat yleissäännökset.

	€
Ateriapalvelut	
- Kotiin kuljetetut ateriat, Oitti ja Ryttylä (sis.kuljetus)	9,50 € /ateria
-Yli 20 %:n sotainvalidien lounassetelit	8,00 € /lounasseteli
Saunapalvelu	
- Saunapalvelu	10,00 € /kerta
- Saunakuljetus (edestakaisin)	10,50 € /kerta
Kauppa- ja asiointipalvelu	8,00 € /kerta
Pyykkipalvelu	
- Oitti	7,50 € /koneellinen
- Ryttylä	7,50 € /koneellinen
Turvapalvelut	
- Turvapuhelimen asennus	14,00 €
- Turvapuhelimen hälytyskäynti	23,50 € /käynti
- Turvapuhelin vuokra:	23,00 € /kk
- Stella turvapuhelin ja Hoiva Oy laskuttaa lisäksi asiakasta suoraan gms-laitteen lisämaksusta	
Päivätoiminta (Päivikki Lehtimajat, Dementiakoti)	
- Käyntipäivämaksu (sis. palvelun ja lounaan)	15,50 € /kerta
- Kuljetus edestakaisin/pv	10,50 € /kerta

2.6. Omaishoidon maksut

Omaishoidon maksut	€
- Omaishoidon lakisääteinen vapaa	11,40 € /pv

3. VANHUSTEN ASUMISPALVELUT

3.1. Pitkäaikainen tehostettu palveluasuminen

Sosiaalihuoltolain mukaisten asumispalvelujen maksuista ei ole erikseen säädetty sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulaissa (1991/734) tai -asetuksessa (1992/912). Kunta voi itse päättää maksujen määräytymisperusteista, suuruudesta ja sisällöstä asiakasmaksulain ja -asetuksen yleisten linjausten rajoissa. Asiaksmaksu voidaan määrittää asiakkaan maksukyvyyn mukaan. Asiaksmaksulain 2 §:n mukaan maksu saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen.

Pitkäaikainen tehostettu palveluasuminen on ympärivuorokautista hoivapalvelua. Sitä tarjotaan Hausjärvellä tehostetun palveluasumisen yksiköissä Koivumäen asumispalveluyksikössä, Helmikodissa ja Dementiakoti Lasihelmessä.

Asukkaan maksut koostuvat:

- vuokrasta
- ateriamaksusta
- tukipalvelumaksusta
- hoivapalvelumaksusta

Asukkaat kustantavat itse lääkkeet, henkilökohtaiset hoitotarvikkeet, vaatteet, terveydenhuoltomenot, virkistysmenot, kuljetuspalvelumaksut, puhelinlaskut, lehtien tilausmaksut ja muut henkilökohtaiset tarvikkeet.

Vuokra:

Pitkäaikaiseen tehostettuun palveluasumiseen muutettaessa tehdään vuokrasopimus. Vuokraan sisältyy vesi, sähkö ja lämmitys. Asukkaan vuokra määräytyy yksikön, huoneen koon ja hänen käytössään olevien yhteisten tilojen mukaan jyvitettyjen neliöiden perusteella. Vuokraan on mahdollisuus hakea tuloista ja varallisuudesta riippuvaa eläkkeensaajan asumistukea KELA:sta.

Ateriat:

Ateriapäivämaksu sisältää kaikki vuorokauden aikana tarvittavat ateriat: aamupala, lounas, päiväkahvi, päivällinen ja iltapala.

Tukipalvelumaksu:

Tukipalvelumaksu sisältää siivouksen, pyykkihuollon, peruskaluston (vuode ja yöpöytä, yhteisten tilojen kalustus), yhteiset apuvälineet, lehdet, tyyny ja peitto, liina- ja hoitovaatteet, perushygieniatuotteet ja hoitotarvikkeet, käsineet, paperit, virkistystoiminta, asiointiapu ja fysioterapeutin palvelut (ei yksilökuntoutus).

Hoivapalvelumaksu:

Hoivapalvelumaksua määriteltäessä on sovellettu kotihoidon maksujen määrittelyn ohjeistusta. Sosiaali- ja terveysministeriön Ikähoivatyöryhmän suosituksen mukaisesti maksu on määritelty suuremmaksi kuin kotipalvelun enimmäismaksu, koska asukkaiden hoivan tarve on huomattavasti suurempi kuin kotiin palveluja saavan asiakkaan.

Hoivapalvelumaksu on yhden henkilön kohdalla 55% asukkaan niistä kuukausittaisista bruttotuloista, jotka ylittävät 576 euroa/kk. Jos asukkaalla on puoliso kotona, hoivapalvelumaksu on 42% 576 euroa ylittävistä bruttotuloista kuukaudessa. Jos molemmat puoliset ovat sosiaalihuoltolain mukaisessa palveluasumisessa tai toinen palveluasumisessa ja toinen pitkäaikaisessa laitoshoidossa, maksut määritellään kummallekin erikseen 55 %:n mukaisesti omien tulojen perusteella.

Huomioon otettavat tulot

- veronalaiset (brutto) ansio- ja pääomatulot, esim. työ- ja kansaneläkkeet, muut eläkkeet
- säästö- ja eläkevakuutusten tuotto
- vakuutusyhtiön maksamat säännölliset korvaukset
- pääomasta tai muusta omaisuudesta saatavat jatkuvat nettotulot, esim. korko-, osinko- ja vuokratulot. Osakehuoneiston vuokratulosta vähennetään yhtiö- ja rahoitusvastike ja korkomenot. Omakotitalon vuokratulosta vähennetään vuokranantajan vastattavana olevat jäte-, palovakuutus- ja nuohousmaksut, kiinteistövero, tontinvuokra, tien kunnossapito- ja aurausmenot.
- syytinki
- verosta vapaat tulot, esim. eläkettä saavan hoitotuki, veteraanilisä, ylimääräinen rintamalisä
- maatalouden ja elinkeinotoiminnan tulot sekä metsätulot viimeisen vahvistetun verotuksen mukaisesti

Asukkaan tulee hakea KELA:sta eläkkeensaajan hoitotukea.

Tulona ei huomioida:

- rintamalisä
- asumistuki
- tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettut tutkimus- ja hoitokorvaukset

Tuloissa tapahtuneista muutoksista, myös Kelan maksamissa hoito- ja asumistuissa tapahtuneista muutoksista, on välittömästi ilmoitettava perusturvan laskuttajalle.

Käyttövarat

Asukkaalle tulee jäädä käyttövaroja 216 euroa/kk, ellei asukkaalla ole säästöjä tai varallisuutta. Jos asukkaalla on säästöjä tai varallisuutta yli 4.000 euroa, ei voida myöntää maksunalennuksia eikä huomioida käyttövaroja. Asukkaat kustantavat itse lääkkeensä ja terveydenhuoltomenonsa.

Asiakasmaksujen alentaminen

Jos asukkaan tulot, säästöt ja varallisuus eivät riitä asiakasmaksuihin, on hänen mahdollista hakea asiakasmaksujen alentamista kirjallisesti erillisellä lomakkeella. Asiakasmaksun alentamishakemus tulee tehdä vuosittain.

Alentamisen perusteena on toimeentulotukilaskelma, jossa otetaan huomioon asukkaan todelliset nettotulot, hyväksyttävät menot, säästöt ja varallisuus. Jos asukkaalla on varallisuutta yli 4.000 euroa, maksuja ei alenneta. Varallisuudeksi lasketaan asukkaan käytettävissä olevat varat, säästöt, pitkäaikaistalletukset, arvopaperit, vapaaehtoiset eläkesäästöt ja muu helposti realisoitavissa oleva varallisuus. Asiakasmaksun alentamista voi hakea heti, kun varoja on jäljellä 4.000 euroa. Asiakasmaksun alentaminen myönnetään hakukuukauden alusta alkaen (Hallintolaki 434/2003 § 20), ei takautuvasti.

Mikäli asukkaan tilanne vaatii omaisuuden realisoimista, siihen varataan aikaa pääsääntöisesti enintään 6 kuukautta. Tälle ajalle myönnetään alennusta asiakasmaksuista.

Ennen hoivapalvelumaksun alentamista edellytetään, että Kelalta on anottu ne etuudet, joihin asukas on oikeutettu (hoitotuki ja asumistuki). Kelan etuuksien hakeminen on ensisijaisesti asiakkaan ja omaisten tai edunvalvojan vastuulla.

Ensisijaisesti alennetaan hoivapalvelumaksua, tukipalvelumaksua ja vuokraa siten, että käyttövaraa jää 216 euroa kuukaudessa.

Maksun periminen poissaolon ajalta:

Sairaalahoitajien ajalta peritään vain vuokra. Sairaalan lähtöpäivää ei laskuteta, tulopäivä laskutetaan.

Muiden poissaolojen ajalta maksuja (vuokraa lukuun ottamatta) ei peritä viisi päivää ylittävältä ajalta keskeytyksen alkamista seuraavasta päivästä laskettuna. Paluupäivältä peritään maksut normaalisti. Ateriamaksua ei peritä keskeytyksen alkamista seuraavasta päivästä laskettuna. Paluupäivältä peritään maksu normaalisti.

Poissaolon jatkuessa koko kuukauden, peritään vain vuokra.

Vuokra	€
- Koivumäen asumispalveluyksikkö	429,00 € /kk
- Dementiakoti Lasihelmi	446,67 € /kk
- Helmikoti	647,40 €/kk (23 m ²) 680,60 €/kk (25 m ²) 697,20 €/kk (26 m ²) 805,10 €/kk (28,5m ² , 2-hengen huone, vuokra jaetaan puoliksi)
Ateriat	
- Koivumäki, Helmikoti, Lasihelmi (sisältää vuorokauden kaikki ateriat)	14,00 €/vrk
Tukipalvelumaksu	
- Koivumäki, Helmikoti, Lasihelmi (sisältää: katso edellä sivu 6)	130,00 € /kk
Hoivapalvelumaksu	
- Koivumäki, Helmikoti, Lasihelmi	Peritään 576 € ylittävistä bruttotuloista - 55 % (yksinäinen) - 42 % (puoliso kotona)

3.2. Lyhytaikainen tehostettu asumispalvelu

Lyhytaikaista asumispalvelua annetaan tehostetun palveluasumisen yksiköissä Helmikodissa ja Koivumäessä. Lyhytaikainen asumispalvelu tarkoittaa terveyskeskuksen osastoilta tai sairaalasta jatkohoitoon kuntoutus- tai arviointijaksolle ja kriisipaikoille tulevien asiakkaiden palvelua. Palvelu sisältää intensiivistä asiakkaan jatkohoidon suunnittelua, kuntoutusta ja arviointia. Lyhytaikaista asumispalvelua on myös säännölliset tai määräaikaiset ennalta sovitut intervallijaksot omaishoidettaville tai muille kotona asuville kotona asumisen ja omaishoitajan jaksamisen tukemiseksi.

Lyhytaikainen asumispalvelu sisältää molemmissa palvelumuodoissa asumisen, ateriat, hoivan ja tukipalvelut. Asiakas tuo mukanaan omat lääkkeensä ja hoitotarvikkeensa. Lyhytaikaisen asumispalvelun maksut peritään läsnäolopäiviltä mukaan lukien tulo- ja lähtöpäivät. Jos asiakas siirtyy toiseen hoitolaitokseen, lähtöpäivältä ei peritä maksua. Osavuorokautisen hoidon maksu peritään tilapäisestä päiväaikaisesta hoidosta, joka kestää alle 6h/vrk tai 6-12h/vrk. Maksuun sisältyy hoiva ja ateriat hoidon ajalta. Lyhytaikaisen asumispalvelun maksu ei ole asiakasmaksulain maksukaton piirissä. Mikäli lyhytaikaista asumispalvelua järjestetään omaishoitajan vapaan ajaksi, peritään hoidosta asiakkaalta omaishoitajan lakisääteisen vapaapäivän mukainen maksu.

Lyhytaikaisen tehostetun asumispalvelun maksut	€
- Kuntoutus- ja arviointijaksot, kriisihoito	40,50 € / pv
- Intervallihoito (säännölliset ja määräaikaiset ennalta sovitut jaksot)	32,00 € / pv
- Osavuorokautinen hoito alle 6 h / pv	15,50 € / krt
- Osavuorokautinen hoito 6-12 h / pv	18,00 € / krt

3.3. Perhehoito

Perhehoidon asiakasmaksuista säädetään sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun asetuksen (912/1992)19 §:ssä. Perhehoitolaissa tarkoitetusta perhehoidosta lukuun ottamatta lastensuojelulain ja kehitysvammalain perusteella järjestettyä perhehoitoa, voidaan periä asiakasmaksulain 7 c §:ssä säädetty maksu. Lastensuojelulain ja kehitysvammalain nojalla järjestetyn perhehoidon asiakasmaksuja koskevat erilliset säädökset.

Maksu määräytyy maksukyvyyn mukaan ja se voi olla enintään 85 % hoidossa olevan nettotuloista. Maksukykyä määriteltäessä huomioon otettavista tekijöistä, maksun määräämisen perusteena olevista tuloista ja tehtävistä vähennyksistä on säädetty asiakasmaksulain pykälissä 10, 10 b ja 10 c.

Perhehoitoa järjestetään pitkäaikaisena, lyhytaikaisena tai osavuorokautisena perhehoitajan kotona. Perhehoito voi olla myös asiakkaan kotona tapahtuvaa lyhytaikaista tai osapäiväistä perhehoitoa.

Pitkäaikaisesta perhehoidosta maksu on 65 % hoidossa olevan nettotuloista, joita ovat kaikki veronalaiset ansio- ja pääomatulot ja verosta vapaat tulot. Maksu sisältää ikäihmiselle kaikki asumisen, ruuan, tarvikkeiden, hoivan ja huolenpidon sekä hoidon kulut, eikä häneltä peritä päällekkäisiä maksuja muista avohoidon palveluista, kuten kotihoidosta. Sairaalahoidon ajalta perhehoidon asiakasmaksu keskeytetään niin, että päällekkäisiä maksuja ei aiheudu. Asiakkaalle jäävä käyttövara 216 euroa/kk

huomioidaan, mikäli asiakkaalla ei ole säästöjä eikä varallisuutta tehostetun asumispalvelun asiakasmaksun alentamisen ohjeiden mukaisesti, kts. sivut 7-8. Aukkaat kustantavat itse lääkkeet, henkilökohtaiset hoitotarvikkeet, vaatteet, terveydenhuoltomenot, virkistysmenot, kuljetuspalvelumaksut, puhelinlaskut, lehtien tilausmaksut ja muut henkilökohtaiset tarvikkeet.

Lyhytaikaisen perhehoidon ja osavuorokautisen perhehoidon asiakasmaksut määräytyvät vanhusten lyhytaikaisen tehostetun asumispalvelun maksujen mukaisesti. Maksu sisältää ikäihmiselle kaikki asumisen, ruuan, tarvikkeiden, hoivan ja huolenpidon sekä hoidon kulut, eikä häneltä peritä päällekkäisiä maksuja muista avohoidon palveluista, kuten kotihoidosta. Sairaalahoidon ajalta perhehoidon asiakasmaksu keskeytetään niin, että päällekkäisiä. Lyhytaikaisen perhehoidon maksu peritään kaikilta läsnäolopäiviltä mukaan lukien tulo- ja lähtöpäivät. Osavuorokautisen perhehoidon maksu peritään päiväaikaisesta perhehoidosta, kesto alle 6 h/vrk tai 6-12 h/vrk. Ikäihmisen kotona tapahtuva perhehoito sisältää hoidon, asiakas maksaa itse ateriat, tarvittavat välineet ja tarvikkeet. Mikäli lyhytaikaista perhehoitoa järjestetään omaishoitajan vapaan ajaksi, peritään hoidosta asiakkaalta omaishoitajan lakisääteisen vapaapäivän mukainen maksu.

Perhehoito	€
- Pitkäaikainen perhehoito	65% asiakkaan nettotuloista
- Lyhytaikainen perhehoito	40,50 € / pv 32,00 € / pv (omaishoidettavat)
- Osavuorokautinen perhehoito alle 6 h / pv	15,50 € / pv
- Osavuorokautinen perhehoito 6-12 h /pv	18,00 € / pv
- Asiakkaan kotona tapahtuva lyhytaikainen perhehoito	30,00 € / pv 20,00 € / pv (omaishoidettavat)
- Asiakkaan kotona tapahtuva osavuorokautinen perhehoito alle 6 h / pv	12,00 € / krt
- Asiakkaan kotona tapahtuva osavuorokautinen perhehoito 6-12 h /pv	15,50 € / krt

4. VAMMAISTEN JA MUIDEN ERITYISRYHMIEN ASIAKASMAKSUT

4.1. Kehitysvammaisten asiakasmaksut

Kehitysvammaisten erityishuollon palvelut ja kuljetus erityishuollon palveluihin on maksutonta ylläpitoa lukuun ottamatta (vuokra, ruoka, lääkkeet, pesuaineet). Pääperiaatteena on, että henkilö maksaa itse kaikki asumiseensa liittyvät normaalit menot. Poikkeuksena on alle 16-vuotiaalle annettava osittainen ylläpito, josta ei peritä korvauksia. AsiakasmaksuL (734/1992) 4 §

Erytyshuoltoon kuuluvia palveluja ovat mm. tutkimukset, terveydenhuolto, tarpeellinen ohjaus, kuntoutus, toiminnallinen valmennus, työtoiminta, apuvälineiden järjestäminen, yksilöllinen hoito, huolenpito, huoltajien- ja perheenjäsenten ohjaus ja neuvonta,

tiedotustoiminnan harjoittaminen, kehityshäiriöiden ehkäisy ja muu vastaava erityishuollon toteuttamiseksi tarpeellinen toiminta.

Asumispalvelun maksut

Sekä kehitysvammaisten erityishuoltona annettavassa asumispalvelussa että vammaispalvelulain mukaisessa palveluasumisessa asiakkaan maksettavaksi jäävät tavanomaiseen asumiseen ja elämiseen liittyvät kulut. Nämä kulut ovat katsottavissa ylläpidoksi ja ovat sellaisia kustannuksia, jotka syntyvät vammasta riippumatta ja joilla ei ole yhteyttä henkilön avun ja palvelujen tarpeeseen.

Vuokran ja ruoan lisäksi näitä kustannuksia ovat sähkö ja vesi (elleivät sisälly vuokraan) sekä tavallisesti yhteishankintana tehtävät siivoustarvikkeet ja -materiaalit, pesu- ja puhdistusaineet, vaatehuoltoon liittyvät tarvikkeet sekä virike- ja askartelutarvikkeet.

Ylläpidosta perittävät kulut

Ylläpidon käsitettä ei ole määritelty asiakasmaksusäädöksissä. Kehitysvammaisen ylläpidon käsitettä ei ole myöskään määritelty erityishuoltolaissa, minkä vuoksi käytännöt ovat kunnissa erilaisia.

Vakiintuneen käsityksen ja hallinto-oikeuksien ratkaisujen perusteella täyteen ylläpitoon on katsottu kuuluvan kaikki tavanomaiset henkilölle vammaisuudesta riippumatta aiheutuvat asumis- ja ruokakulut sekä muut vastaavat menot. Ylläpitomaksu voi olla enintään kunnalle aiheutuvien kustannusten suuruinen.

Ylläpitokorvaus

Pääperiaate: ylläpitoa ovat sellaiset tarvikkeet ja kustannukset, jotka syntyvät vammasta riippumatta ja joilla ei ole yhteyttä henkilön avun ja palvelujen tarpeeseen.

Jos asukkaalla on säästöjä tai muuta varallisuutta yli 4.000 €, ei hänelle huomioida käyttövaraa tai maksunalennusta ylläpitomaksuista.

Ostopalvelujen osalta asiakkaalta peritään vuokran ja aterioiden osuus Asumisen ostopalveluissa käyttövaroja tulee jäädä 216 €/kk.

Ympärivuorokautisen **tilapäisen perhehoidon ja asumispalvelun** (alle 3 kk) ylläpitomaksu on 27,10 €/vrk ja alle 16-vuotialta 16,70 €/vrk (sis. asumisen, ateriat, liinavaatteet yms.). Maksu peritään toteutuneiden päivien mukaan.

Jos kunnallinen kehitysvammaisen **lapsen päivähoito** on kokonaan kuntoutusta eikä perhe muutoin käyttäisi oikeuttaan päivähoitoon, ei asiakasmaksuja peritä, koska alle 16-vuotiaan osittainen ylläpito on erityishuollossa maksutonta. Samalla perusteella maksuton on kehitysvammaisen koululaisen **iltapäivähoito tai -kerho**.

4.2. Paavolantien asuinryhmä

Palveluasuminen	€
<u>Vuokra</u> vuokrasopimuksen mukaan	Vaihtelee asunnon koon mukaan/kk
<u>Ateriat/päivä</u> (sis. aamupala, lounas, päivällinen, päiväkahvi, päivällinen ja iltapala)	14,00 €/pv
<u>Ateriat/osapäivä</u> (sis. aamupala, päivällinen, iltapala); työtoimintapäivinä	9,00 €/pv

Lounas tai päivällinen	4,50 €
Aamupala tai iltapala	2,50 €/aamupala tai iltapala
Ylläpitomaksu (sähkö, vesi, sauna, muut kulut)	41 €/kk
Ylläpitomaksu tukiasunnot (lehdet, puhelin atk-kulut, sauna))	10 €/kk
Säännöllisen kotipalvelun maksu yli 30 h/kk - koskee SHL:n mukaisia asumispalveluja, pl. kehitysvammaiset - maksu määräytyy tulojen perusteella	

4.3. Jelppilän hoitokoti I ja II

Palveluasuminen	€
Vuokra vuokrasopimuksen mukaan	Vaihtelee asunnon koon mukaan/kk
Lämpö, vesi, sähkö, sauna	60,00 €/kk, 36 €/kk, 20 €/kk ja 10 €/kk
Ylläpitomaksu Jelppilä (muut kulut sis. muut tarvikkeet, aineet, välineet, lehdet, puhelin ja atk-kulut))	30 €/kk
Ylläpitomaksu tukiasunnot (lehdet, puhelin atk-kulut)	10 €/kk
Ateriat/päivä (sis. aamupala, lounas, päivällinen, päiväkahvi, päivällinen ja iltapala)	14,00 €/pv
Ateriat/osapäivä -lounas -päivällinen	4,50 €/pv 4,50 €/pv
Aamupala tai iltapala	2,50 €/aamupala tai iltapala

4.4. Päivätoiminta

Varsinainen päivätoiminta on siellä käyville asiakkaille ilmaista. Päivätoimintaan sisältyy lounas ja iltapäiväkahvi/välipala, jonka kokonaishinta on 5,50 €/pv.

4.5. Vaikeavammaisten palveluasuminen

Vaikeavammaisena henkilönä pidetään vammaispalveluasetuksen 11 §:n mukaan henkilöä, joka vammansa tai sairautensa vuoksi tarvitsee toisen henkilön apua päivittäisistä toiminnoista suoriutumisessa jatkuvaluontoisesti, vuorokauden eri aikoina, tai muutoin erityisen runsaasti.

Palveluasuminen on tarkoitettu henkilölle, joka vammansa tai sairautensa vuoksi tarvitsee apua päivittäisissä toiminnoissa jatkuvasti, vuorokauden eri aikoina tai muutoin erityisen runsaasti, mutta ei ole jatkuvan laitoshuollon tarpeessa.

Asukkaan vammaisuudesta johtuvista hoiva- ja erityispalveluista ei peritä asiakasmaksua. Asukas maksaa vuokran, ateriansa ja muut jokapäiväiseen elämään liittyvät kustannukset. Palveluasumisen kustannuksista voidaan kuitenkin periä maksu silloin, kun vammaisen henkilö saa korvausta kustannuksiin muun lain nojalla, esimerkiksi tapaturma- tai liikennevakuutuslain taikka sotilasvammalain mukaan.

4.6. Sosiaalihuoltolain mukaiset asumispalvelut

Sosiaalihuoltolain mukaisia asumispalveluja järjestetään henkilölle, jotka erityisestä syystä tarvitsevat apua ja tukea asunnon tai asumisensa järjestämisessä. Asumispalveluja järjestetään vanhuksille, vammaisille sekä mielenterveys- ja päihdekuntoutujille. Sosiaalihuoltolain mukaisten asumispalvelujen maksuista ei ole erikseen säädetty asiakasmaksulaissa tai -asetuksessa, joten kunta voi periä niistä päättämänsä maksun.

Tukiasunnossa asuvalle henkilölle hoivamaksun osuus määritellään säännöllisen kotipalvelun maksun yli 30 h/kk mukaan. Maksu määräytyy tulojen perusteella.

Asumispalveluissa asiakas maksaa nettotulojen ja hyväksyttävien menojen erotuksen siten, että käyttövaroja jää vähintään 216 €/kk. Käyttövara sisältää mm. puhelinkulut, harrastemenot, vaatemenot, terveydenhoitokulut, silmälasit ym. henkilökohtaiset lyhytaikaiset tai muuttuvat menot.

Jos asukkaalla on säästöjä tai muuta varallisuutta yli 4.000 €, ei hänelle huomioida käyttövaraa.

Tuloina huomioidaan

- eläkkeet
- hoitotuki, asumistuki
- vakuutuskorvaukset
- vuokratulot, nettokorkotulot
- maa-tilatalouden tulot sekä
- muut henkilökohtaiset tulot

Menoina huomioidaan

- käyttövara 216 €/kk
- vuokra, lämmitys ja sähkö
- kohtuulliset vesi- ja saunamaksut
- asiakkaan asumisyksikölle maksamat ateriamaksut
- elatusmaksut ja
- edunvalvojan maksut.

Puolison tulojen huomioiminen

Jos asumispalvelussa olevan henkilön kuukausitulot ovat suuremmat kuin puolison tulot, maksu määräytyy puolisojen yhteenlaskettujen kuukausitulojen perusteella. Perittävä maksu voi olla enintään 40 % yhteenlasketuista kuukausituloista. Henkilökohtaiseen käyttöön tulee kuitenkin jäädä vähintään 216 €/kk. Jos asiakkaan tulot ovat kotiin jäävän puolison tuloja pienemmät tai molemmat puoliset ovat palveluasumisessa tai laitoshoidossa, maksu määräytyy pelkästään asumispalvelussa olevan puolison omien tulojen mukaan.

5. LASTENSUOJELUN MAKSUT

5.1. Vanhemmilta perittävät asiakasmaksut

Asiakasmaksulain 7 §:n 1 momentin mukaan lapsen vanhemmilta voidaan periä lastensuojelun asiakasmaksu, jos lapsi on sijoitettuna avohuollon tukitoimena, sijaishuoltona tai jälkihuoltona perhehoitoon, laitoshuoltoon tai asumispalveluihin. Maksu peritään vanhempien maksukyvyyn mukaan ja se saa olla enintään lapsen elatuksesta annetun lain 1–3§:n perusteella määräytyvän elatusavun suuruinen.

Vanhemmilta perittävässä maksussa otetaan huomioon huollettavien määrä ja käytettävissä olevat nettotulot elatusvelvollisuuden mukaan. Yhdessä asuville vanhemmille määritellään asiakasmaksu ja tehdään päätös yhteen laskettujen nettotulojen perusteella. Yhdessä asuville vanhemmille voidaan määritellä asiakasmaksu myös erikseen.

Asiakasmaksua määriteltäessä tulee huomioida asianomaisen toimeentulon edellytykset ja huollolliset näkökohdat. Jos henkilö tai perhe on varaton tai vähävarainen, maksua ei peritä. Vaikka vanhemmalle ei määrättäisi maksua, tulee se todeta ja tehdä kirjallinen asiakasmaksupäätös.

Mikäli vanhemmalle määrättävä asiakasmaksu jää alle elatustuen määrän, vanhempi ohjataan tekemään elatussopimus lastenvalvojan tai käräjäoikeuden tuomioistuinratkaisuna.

Asiakasmaksulain 7 §:n 2 mom mukaisesti kunta voi periä ja nostaa lapselle tulevat lapsilisät ja elatusavut siltä ajalta, jolloin lapsi saa em. perhehoitoa, laitoshuoltoja tai asumispalveluja sekä käyttää ne perhehoidosta, laitoshuollosta tai asumispalveluista aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi. Tästä ei tarvitse tehdä erillistä maksupäätöstä, mutta perinnästä tehdään maininta lastensuojelu-päätökseen.

Jos toimielin perii vahvistetut elatusavut asiakasmaksulain 7 §:n 2 mom mukaisesti maksua vahvistamatta, tulee perityistä elatusavuista varata lapsen itsenäistymisvaroiksi 40 %:ia. (LSL 77§).

Toimielimellä ei ole oikeutta lähtökohtaisesti periä elatusmaksukyvyyn määrittämää suurempaa maksua vanhemmalta, jonka elatusvelvollisuus on vahvistettu sopimuksella tai tuomioistuimen päätöksellä.

Lastensuojelun asiakasmaksuista päättää johtava sosiaalityöntekijä.

Huomioon otettavat tulot

Ansiotulojen lisäksi tuloina otetaan huomioon eläkkeet, elinkorot, rahana maksettavaksi määrätty syytinki, pääomasta ja muusta omaisuudesta saatavat korko-, osinko- ja vuokratulot sekä itsenäisestä ammatinharjoittamisesta ja yritystoiminnasta saatavat tulot. Lapsilisä, elatusapu ja elatustuki peritään suoraan hoidon korvaukseksi, jolloin niitä ei pidetä vanhempien tulona.

Asiakasmaksusta päätettäessä käytetään apuna ohjeellisia taulukkoja.

Tulot/kk jälkeen	vähennysten	Perintä/kk
0 – 600 €		Maksua ei peritä
601 – 800 €		10 %
801 - 1.000 €		12 %
1.001 - 1.200 €		14 %
1.201 -		16 %

Huomioon otettavat menot

Asiakasmaksu määritellään vanhemman elatuskyvyn kokonaisarviointina.

Asiakasmaksua määriteltäessä nettotuloista vähennetään todellisten asumismenojen omavastuu (vuokra/yhtiövastike, josta vähennetään mahdollinen asumistuki, asuntolainan lainan-hoitokulut/kk) ja maksetut elatusavut. Vanhemman nettotuloista tehdään nk. lapsivähennys. Yhdessä asuvilta vanhemmilta vähennetään 75 €/huollettava kotona asuva lapsi/vanhempi. Yksin asuvalta vanhemmalta vähennetään 150 €/huollettava kotona asuva lapsi. Lapsivähennystä ei tehdä sijoitettujen lasten osalta.

Maksua määriteltäessä huomioidaan myös lapsen ja vanhemman välisen tapaamisoikeuden laajuus sijoituksen aikana.

Kun vanhemmalle on määrätty taulukon mukainen asiakasmaksu ja sijoitettuja lapsia on useampia, maksua korotetaan sijoitettujen lasten lukumäärän mukaan seuraavasti:

Sijoitettuja lapsia, lkm	Korotus, %
1	Ei korotusta
2	15 %
3	30 %
4	45 %
5 tai useampi	60 %

Vanhempien maksukykyä arvioitaessa voidaan kuitenkin ottaa huomioon myös perheen kokonaistilanne. Lastensuojelun asiakasmaksu ei saa missään tilanteessa vaarantaa perheen toimeentuloa ja pyrkimyksiä selviytyä omatoimisesti ongelmistaan. Maksun alentamista tai siitä luopumista voidaan hakea erityisestä syystä. Lastensuojelun maksut tarkistetaan kerran vuodessa. Vapautuksen myöntää perusturvajohtaja.

5.2. Lapsen tuloista, korvauksista ja saamisista perittävä korvaus

Asiakasmaksulain 7 §:n 3 momentin mukaan lastensuojelulaissa tarkoitetuista perhehoidosta tai laitoshuollosta taikka asumispalveluista aiheutuneiden kustannusten korvaamiseksi voidaan periä kohtuulliseksi katsottava maksu myös lapsen tai nuoren

asiaksmaksulain 14 §:n mukaisista tuloista, korvauksista tai saamisista. Näitä tuloja ovat mm. eläke, elinkorko, avustukset tai muut jatkuvat taikka kertakaikkiset tulot, korvaukset tai saamiset, jotka maksetaan siltä ajalta, jonka laitoshoidon tai perhehoito kestää. Lapsen tai nuoren tuloista, korvauksista tai saamisista perittävä korvaus saa olla enintään 1.835,20 €/kk, eikä se saa ylittää palvelun tuottamisesta aiheutuneita kustannuksia. Mikäli kunta on päättänyt periä lapselta asiakasmaksua ja se on käyttänyt asiaksmaksulain 14 §:n mukaista perintä- ja nosto-oikeuttaan lapsen tuloista, korvauksista tai saamisista, on varoista varattava 40 %:ia itsenäistymisvaroina (LSL 77§).

Lisäksi lastensuojelulain 77 §:n mukaan lapsen tai nuoren tuloista, korvauksista tai saamisista on varattava aina vähintään 40 % hänen itsenäistymisvaroihinsa, 60 % voidaan käyttää hoidon korvauksena.

5.3 Lapsen tulot

Mikäli vanhemmalle määrättävä asiakasmaksu jää alle elatustuen määrän, vanhempi ohjataan tekemään elatussopimus lastenvalvojan tai käräjäoikeuden vahvistamaksi.

6. MUUT MAKSUT

6.1.Vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain mukaisen kuljetuspalvelun omavastuuosuus

Julkisen liikenteen kertamaksu.

6.2.Ensi- ja turvakotimaksu

Aikuiset 29,00 €/vrk
alle 18-vuotias lapsi 14,50 €/vrk

7. MAKSUN ALENTAMINEN TAI PERIMÄTTÄ JÄTTÄMINEN SEKÄ VIIVÄSTYSKORKO

Sosiaalihuollon palveluista määrätty maksu ja terveydenhuollon palveluista henkilön maksukyvyn mukaan määrätty maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista. (AsiaksmaksuL 11 §).

Maksun alentamista haetaan kirjallisesti perusturvajohtajalta ja hakemukseen on liitettävä selvitys perheen kuukausittaisista nettotuloista ja nettomenoista kuitteineen. Asiasta tehdään erillinen päätös.

Jos palvelusta määrättyä maksua ei ole suoritettu eräpäivänä, peritään vuotuista viivästyskorkoa eräpäivästä lukien korkolaissa mainitun korkokannan mukaan. Viivästyskoron maksamisen perusteena oleva eräpäivä voi olla aikaisintaan kahden viikon kuluttua maksun määräytymisen perusteena olevan palvelun saamisesta.